

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Начальник цивільного захисту
ректор КрНУ

Імені Михайла Остроградського

М. В. Загірняк

2022 р.

Програма
загальної підготовки працівників університету
до дій у надзвичайних ситуаціях

Програма загальної підготовки працівників університету до дій у надзвичайних ситуаціях розроблена відповідно до Кодексу цивільного захисту України та постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444.

Тематика для підготовки працівників університету

№ п/п	Тема та основний зміст занять	Хто проводить	Кількість годин
1	2	3	4
Аудиторні заняття (обсяг підготовки 8 годин)			
1.	<u>Тема 1.</u> Вимоги сучасних законодавчих актів з питань цивільного захисту. Права та обов'язки працівників університету з цивільного захисту та правила поведінки у надзвичайних ситуаціях. Організація навчання з ЦЗ. Мета, завдання та принципи навчання з ЦЗ. Запобігання виникненню надзвичайної ситуації техногенного або екологічного характеру	керівник навчальної групи	45 хв.
2.	<u>Тема 2.</u> Основні способи захисту в умовах загрози та виникнення НС. Основні поняття про НС. Порядок отримання інформації та оповіщення про загрозу або виникнення НС. Попереджувальний сигнал «Увага всім!». Варіанти мовних інформацій. Сигнали оповіщення та дії при їх отриманні. Організація взаємодії з іншими службами, які приймають участь у ліквідації наслідків НС	керівник навчальної групи	45 хв.
3.	<u>Тема 3.</u> Шкідливі фактори навколишнього середовища. Визначення аварій, катастроф і стихійних лих, їх класифікація та причини виникнення. Аварії, катастрофи та стихійні лиха, можливі на території університету, міста, їх наслідки та заходи по їх попередженню. Характеристика основних сильнодіючих отруйних речовин, які	керівник навчальної групи	45 хв.

	використовуються в даній місцевості та їх вплив на організм людини		
4.	<u>Тема 4.</u> Вибухо та пожежонебезпека. Рекомендації щодо дій під час виникнення пожежі. Основні поняття вибухонебезпеки. Небезпечні фактори вибуху і захист від них. Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів. Стисла характеристика пожежної небезпеки університету. Протипожежний режим на робочому місці. Можливість виникнення та (або) розвитку пожежі. Небезпечні фактори пожежі. Дії працівників у разі загрози або при виникненні пожежі. Гасіння пожеж. Засоби пожежогасіння, протипожежне устаткування та інвентар, порядок та правила їх використання під час пожежі	керівник навчальної групи	45 хв.
5.	<u>Тема 5.</u> Правила поведінки та дії населення під час природних надзвичайних ситуацій. Під час стихійного лиха. Землетруси, урагани (смерч, гроза, злива). Снігові замети (хуртовина). Зсуви. Повінь (паводок, підтоплення, катастрофічне затоплення). Заходи обережності під час ліквідації наслідків стихійного лиха. Плани реагування на надзвичайні ситуації	керівник навчальної групи	45 хв.
6.	<u>Тема 6.</u> Засоби захисту органів дихання та шкіри. Призначення, устрій та підбір протигазів за розміром. Правила користування ними. Протигаз марки ЦП-5, ЦП-7, ЦП-7.В, ЦП-5М, Р-2, Р-2Д. Протигazi (додаткові патрони), які можуть захищати від СДОР. Термін дії протигазів. Прості засоби захисту органів дихання та шкіри (ватно-марлеві пов'язки та побутовий одяг), їх захисні властивості, виготовлення та правила користування.	керівник навчальної групи	45 хв.
7.	<u>Тема 7.</u> Правила поведінки і дії в умовах масового скупчення людей та в осередках інфекційних захворювань. Безпека при масових скупченнях людей. Психологія натовпу, Правила безпечної поведінки у місцях масового перебування людей та у разі масового їх скупчення. Поширення інфекційних хвороб серед населення. Джерела збудників інфекцій. Основні механізми передавання збудників інфекції. Режимно-обмежувальні заходи. Правила поведінки в осередках інфекційних захворювань, особиста	керівник навчальної групи	45 хв.

	гігієна в цих умовах. Основні напрямки профілактики. Основні дезінфекційні засоби		
8.	Тема 8. Захист населення шляхом евакуації, порядок проведення евакуації. Евакуація, її мета. Порядок проведення евакуації. Екстренна евакуація та тимчасове виведення населення із зон загрози життю і здоров'ю. Підготовка речей, документів, харчів та води. Обов'язки та правила поведінки населення під час евакуаційних заходів. Особливості евакуації комбінованим способом. Збірний пункт евакуації, порядок його роботи.	керівник навчальної групи	45 хв.
Практичні заняття (обсяг підготовки 4 год.)			
1.	Тема 1. Правила користування первинними засобами пожежогасіння. Умовне гасіння пожежі.	керівник навчальної групи	45 хв.
2.	Тема 2. Засоби індивідуального захисту. Порядок підбору протигаза за розміром. Правила вдягання та знімання його. Порядок виготовлення простіших засобів дихання (ватно-марлевих пов'язок)	керівник навчальної групи	45 хв.
3.	Тема 3. Надання само- та взаємодопомоги при ураженнях, кровотечах, переломах, опіках. Прийоми та способи зупинки кровотеч. Правила та прийоми накладання пов'язок на рани та обпечені ділянки тіла	керівник навчальної групи	45 хв.
4.	Тема 4. Евакуація, порядок її проведення, правила поведінки та обов'язки евакуйованих працівників. Речі та документи, які потрібно взяти з собою при евакуації.	керівник навчальної групи	45 хв.
Залік			
	Перевірку знань за змістом Програми рекомендується проводити шляхом тестування або заліку в усній або письмовій формі. Для забезпечення проведення навчання за Програмою використовується матеріально-технічна база кафедри		
Рекомендований перелік нормативних документів			
	Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2013. — № 34-35. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 4.		

Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 27.

Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 22.

Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 6 квітня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 29.

Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 15.

Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 49.

Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 23.

Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11 // Офіційний вісник України. — 2014. — № 8.

Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях: постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 1999 р. № 192 // Офіційний вісник України. — 1999. — № 7.

Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю: постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1200 // Офіційний вісник України. — 2002. — № 34.

Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 // Офіційний вісник України. — 2013. — № 50.

Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443 // Офіційний вісник України. — 2013. — № 50.

Про затвердження Порядку проведення евакуації у

разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру: постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841 // Офіційний вісник України. — 2013. — № 92.

Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 р. № 819 // Офіційний вісник України. — 2013. — № 89.

Про затвердження Правил вибору та застосування засобів індивідуального захисту органів дихання (НПАОП 0.00-1.04-07): наказ Держгірпромнагляду України від 28 грудня 2007 р. № 331, зареєстрований в Мін'юсті України 4 квітня 2008 за № 285/14976// Офіційний вісник України. 2008. — № 28.

Про затвердження Правил експлуатації вогнегасників (НАПБ Б.01.008-2004): наказ МНС України від 2 квітня 2004 р. № 152, зареєстрований в Мін'юсті України 29 квітня 2004 за № 555/9154 // Офіційний вісник України. — 2004. — № 19.

Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні (НАПБ А.01.001- 2004): наказ МНС України від 19 жовтня 2004 р. № 126, зареєстрований в Мін'юсті України 4 листопада 2004 за № 1410/10009 // Офіційний вісник України. — 2004. — № 45.

ДСТУ 2272-2006. Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять. — Вид. офіц. — На заміну ДСТУ 2272-93; Чинний від 01.10.2006. — К.: Держспоживстандарт України, 2007. — III, 28 с. — (Національний стандарт України).

ДСТУ 3891-99. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. — Введ. 2000.01.01. — Офіц. вид. — К.: Держстандарт України, 1999. — III, 21 с. — (Державний стандарт України).

ДСТУ 5058:2008. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Основні положення. — Вид. офіц. — Чинний від 2010-01-01. — К.: Держспоживстандарт України, 2009. — III, 10 с. — (Національний стандарт України).

ДК 019:2010. Класифікатор надзвичайних ситуацій. — На заміну ДК 019- 2001 ; Чинний від 2011-01-01. — К.: Держспоживстандарт України, 2010. — IV, 19 с. — (Національний класифікатор України).

	Норми радіаційної безпеки України, доповнення: Радіаційний захист від джерел потенційного опромінення (НРБУ — 97/Д — 2000): державні гігієнічні нормативи ДГН 6.6.1. — 6.5.061 — 2000 / Комітет з питань гігієнічного регламентування, Національна комісія з радіаційного захисту населення України ; наук. керівник авт. кол. І. А. Ліхтарьов [та ін.]. — Вид. офіц. — К.: 2000.		
--	---	--	--

Провідний фахівець з питань ЦЗ

Анатолій ПАРСЯК